

Povodeň a obec

Obsah prezentácie

1. **Povodňové prehliadky**
2. **Príprava na povodne – povodňové plány**
3. **Reakcia na povodňové nebezpečenstvo**
4. **Priebežné a súhrnné správy o priebehu a následkoch povodní**
5. **Vyhodnocovanie výdavkov na povodňové záchranné práce a povodňových škôd**

Povodňové prehliadky

§13 ods.(1) Zákona 7/2010 Z. z o ochrane pred povodňami

Povodňovou prehliadkou sa zisťujú nedostatky na vodných tokoch, stavbách, objektoch a zariadeniach, ktoré sú umiestnené na vodných tokoch, v inundačných územiach alebo v územiach ohraničených záplavovou čiarou povodne so strednou pravdepodobnosťou výskytu, ktoré by mohli spôsobiť alebo zvýšiť povodňové riziko.

Povodňovú prehliadku vykonáva OÚ v súčinnosti s príslušným správcom vodného toku, obcou a vlastníkmi, správcami a užívateľmi stavieb, objektov alebo zariadení, ktoré sú umiestnené na vodnom toku, križujú vodný tok alebo sú v inundačnom území.

Povodňová prehliadka sa môže vykonávať súčasne s vykonávaním odborného technicko – bezpečnostného dohľadu na vodných stavbách.

Povodňové prehliadky

Povodňová prehliadka sa musí vykonávať

- a) najmenej raz za dva roky podľa povodňového plánu zabezpečovacích prác správcu vodohospodársky významných vodných tokov alebo povodňového plánu zabezpečovacích prác správcu drobného vodného toku,
- b) bezprostredne po povodni na povodňou postihnutých vodných tokoch a zaplavených územiach.

Povodňovou prehliadkou po povodni v povodňou postihnutých vodných tokoch a zaplavených územiach sa spresňuje rozsah povodňových škôd, vyhodnocuje sa účinnosť preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami a opatrení vykonaných v čase povodňovej situácie a identifikujú sa lokality, v ktorých sa počas povodne vyskytli prekážky obmedzujúce plynulé prúdenie vody, alebo stavby, objekty alebo zariadenia, ktoré spôsobili znečistenie vody.

Príprava na povodne: povodňový plán

§ 10 zákona č. 7/2010 Z. z.

Povodňový plán je dokument organizačného a technického charakteru, ktorého obsah je ustanovený vyhláškou MŽP SR č. 261/2010 Z. z. Povodňový plán tvorí povodňový plán zabezpečovacích prác a povodňový plán záchranných prác. Povodňový plán záchranných prác sa vypracúva v nadväznosti na povodňový plán zabezpečovacích prác.

Obec vyhotovuje:

1. povodňový plán záchranných prác obce;
2. povodňový plán zabezpečovacích prác v prípade, ak má prenechaný drobný vodný tok alebo jeho ucelený úsek v nájme alebo výpožičke podľa § 51 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov.

Súčasťou povodňového plánu záchranných prác obce sú povodňové plány záchranných prác právnických osôb a fyzických osôb – podnikateľov, ktorých stavby, objekty alebo zariadenia na území obce môžu byť postihnuté povodňou a sú vypracúvané na základe všeobecne záväzného nariadenia obce.

Príprava na povodne: povodňový plán

Obsah povodňového plánu záchranných prác obce:

- I. Zámer zabezpečenia, riadenia a vykonania povodňových záchranných prác.
- II. Zoznam orgánov, komisií a štábov, ktoré riadia a zabezpečujú ochranu pred povodňami, vrátane adries, čísiel telefónu, e-mailových adries a čísiel faxu.
- III. Stupne povodňovej aktivity, predpovedná povodňová služba, hlásna povodňová služba a varovanie obyvateľstva:
 - a) vodné toky pretekajúce cez obec, vrátane prehľadnej situácie,
 - b) stupne povodňovej aktivity v profiloch vodomerných staníc a vodočetných staníc v čiastkovom povodí nad obcou;
 - c) organizačné zabezpečenie hlásnej povodňovej služby a varovania obyvateľstva v obci;
 - d) správcovia vodných tokov na území obce – adresa, číslo telefónu, e-mailová adresa a číslo faxu.

Príprava na povodne: povodňový plán

Obsah povodňového plánu záchranných prác obce:

IV. Povodňové záchranné práce obce:

1. Zabezpečenie varovania obyvateľstva a vyznamenie osôb ohrozených povodňou.
2. Postup zabezpečenia núdzového zásobovania a núdzového ubytovania osôb.
3. Zabezpečenie a vykonanie evakuácie, vrátane evakuačných opatrení.
4. Predpokladaný výkon opatrení na ochranu pred povodňami v kritických úsekoch vodných tokov (opatrenia na uvoľňovanie prietokových profilov pod mostmi, priepustmi a lávkami, uvoľňovanie ľadových zátarás, zápch vytvorených z vodou priplavených predmetov).
5. Postup zabezpečenia dezinfekcie studní, žúmp, obytných priestorov a odvozu a zneškodňovania uhynutých zvierat a iných odpadov.
6. Prehľad rozvodných sietí a zariadení, ktoré by mohli ohroziť postihnuté osoby, nasadené sily a prostriedky a majetok obyvateľov.
7. Spôsob zorganizovania predčasného zberu úrody pri určených vodných stavoch.
8. Zoznam stavieb, objektov a zariadení, ktoré môžu byť ohrozené povodňou.
9. Zoznam lokalít, v ktorých sú uskladnené nebezpečné látky, ich druhy, množstvá a opatrenia na zamedzenie znečistenia vody.

Príprava na povodne: povodňový plán

V. Sily a prostriedky na výkon povodňových záchranných prác

1. Zoznam dopravných prostriedkov, strojov a zariadení na výkon povodňových záchranných prác. Dopravné prostriedky, stroje a zariadenia, ktoré sú určené na výkon povodňových záchranných prác sa v predvídateľnom rozsahu zabezpečujú vopred dohodou. Tabuľka obsahuje najmä tieto údaje:

Druh dopravného prostriedku, stroja, zariadenia	Poskytovateľ dopravného prostriedku, stroja, zariadenia	Osoba zodpovedná za poskytnutie dopravného prostriedku, stroja, zariadenia	Číslo telefónu na pracovisku	Číslo mobilu	Číslo telefónu domov	Číslo faxu	E-mailová adresa

2. Zoznam členov obecného hasičského zboru (adresy a telefónne spojenie).
3. Materiálno-technické vybavenie obecného hasičského zboru na výkon povodňových záchranných prác.
4. Zoznam dezinfekčných látok na dezinfekciu studní, žúmp a obytných priestorov.
5. Zoznam členov pracovných čiat obce a pracovných čiat vyčlenených právnickými osobami na výkon povodňových záchranných prác.
6. Zabezpečenie pomoci záchranných zložiek integrovaného záchranného systému.

Príprava na povodne: povodňový plán

Grafická časť povodňového plánu záchranných prác obce:

- a) predpokladaný rozsah zaplavenia územia zobrazený podľa súradníc záplavových čiar prevzatých z príslušnej mapy povodňového ohrozenia,
- b) domy, objekty, časti obcí, miest, ktoré môžu byť zaplavené a bude potrebné z nich vykonať evakuáciu,
- c) evakuačné trasy,
- d) objekty určené na núdzové ubytovanie,
- e) priestory na umiestnenie zvierat a materiálu,
- f) priestory sústredenia mechanizmov určených na povodňové záchranné práce,
- g) lokality, v ktorých sú uskladnené nebezpečné látky,
- h) poloha vodomerných staníc a vodočetných staníc na vodných tokoch,
- i) vyznačenie kritických miest križovania vodných tokov s prístupovými komunikáciami do obcí, k priemyselným a poľnohospodárskym areálom v katastrálnom území obce.

Príprava na povodne: povodňový plán

1. Povodňové plány sa každý rok preskúmajú a podľa potreby aktualizujú tak, aby sa zmeny a doplnky mohli schváliť do konca kalendárneho roka. Zmeny podstatného významu sa zapracujú do povodňových plánov bezodkladne.
2. Každoročne **do 31. júla** právnická osoba a fyzická osoba – podnikateľ povodňový plán záchranných prác vypracúva alebo preskúmava a podľa potreby aktualizuje a predkladá ho obci.
3. Obec každoročne **do 31. augusta** vypracúva alebo preskúmava a podľa potreby aktualizuje povodňový plán záchranných prác obce a predkladá ho obvodnému úradu.
4. Ak sa po preskúmaní povodňového plánu nenavrhnú zmeny a doplnky, povodňový plán zostáva v platnosti. Predkladateľ povodňového plánu o tejto skutočnosti informuje ten orgán, ktorý jeho povodňový plán schvaľuje.

Príprava na povodne: povodňový plán

Zmeny a doplnky v povodňových plánoch, ktoré sa bezodkladne zapracujú, sú:

1. zmena vodného stavu alebo prietoku stanoveného pre I., II. alebo III. stupeň povodňovej aktivity,
2. zmena rozčlenenia povodňových úsekov,
3. zmena rozsahu alebo obsahu opatrení na ochranu pred povodňami určených v povodňovom pláne.

Zoznam osôb zaradených do ochrany pred povodňami, členov pracovných čiat, dopravných prostriedkov, strojov a zariadení uvedený v povodňovom pláne sa aktualizuje priebežne.

Reakcia na povodňové nebezpečenstvo

§ 11 zákona č. 7/2010 Z. z.

Mieru nebezpečenstva povodne, ktorá je vyjadrená určenými vodnými stavmi alebo prietokmi vo vodných tokoch a na vodných stavbách, charakterizujú stupne povodňovej aktivity:

- **I. stupeň povodňovej aktivity** nastáva a zaniká, ale žiadny orgán ho nevyhlasuje a ani neodvoláva.
- Pri **II. stupni povodňovej aktivity** vznikli podmienky, pri ktorých je potrebné, aby na predchádzanie vzniku povodňových škôd správcovia vodných tokov a ďalšie subjekty vykonávali povodňové zabezpečovacie práce.
- Pri **III. stupni povodňovej aktivity** môže nastať alebo už nastalo reálne ohrozenie ľudského zdravia, životného prostredia, kultúrneho dedičstva a hospodárskej činnosti a je nevyhnutné vykonávanie povodňových záchranných prác, predovšetkým jednotkami HaZZ a v prípade potreby aj ďalšími zložkami integrovaného záchranného systému.

Ak povodeň priamo ohrozuje ľudské zdravie alebo môžu vzniknúť povodňové škody, môže sa **ihneď vyhlásiť III. stupeň povodňovej aktivity**.

Reakcia na povodňové nebezpečenstvo

II. a III. stupeň povodňovej aktivity vyhlasuje a odvoláva na návrh SVP, š. p., správcu drobného vodného toku alebo z vlastného podnetu:

- a) starosta obce pre územie obce,
- b) prednosta OÚ pre územie viacerých obcí alebo pre územie obvodu,
- c) prednosta OÚ v sídle kraja na vodných tokoch, ktoré pretekajú dvoma alebo viacerými územnými obvodmi kraja,
- d) minister životného prostredia SR na hraničných úsekoch vodných tokov alebo pre územie, ktoré presahuje územný obvod kraja.

III. stupeň povodňovej aktivity sa odvoláva vtedy, keď pominú dôvody, na základe ktorých bol vyhlásený.

Zákon č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami ustanovuje povinnosť dodržiavať postupnosť odvolávania stupňov povodňovej aktivity a po odvolaní III. stupňa je až do odvolania vyhlásený II. stupeň povodňovej aktivity, počas ktorého sa dokončia všetky rozpracované povodňové zabezpečovacie a povodňové záchranné práce.

Reakcia na povodňové nebezpečenstvo

Vyhlasenie stupňa povodňovej aktivity obsahuje:

Ustanovenie zákona, na základe ktorého sa vyhlasuje povodňová aktivita

Vyhlasovaný stupeň povodňovej aktivity

Územie, pre ktoré je vyhlásený stupeň povodňovej aktivity

Čas, od ktorého je vyhlásený stupeň povodňovej aktivity

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
ÚSTREDNÁ POVODŇOVÁ KOMISIA
Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava

Slovenský vodohospodársky podnik, š. p.
Odštiepný závod Bratislava
Karlovská 2
842 17 Bratislava 4

Váš list číslozo dňa 2/2010
02. 03. 2010

Naše číslo 5112/2010-8.3
11797/2010

Vybraňuje/Ing. M. Bažek, PhD.
+421 2 59806216

Bratislava 02. 03. 2010

Vec:
Vyhlasenie II. stupňa povodňovej aktivity

Na návrh vedúceho povodňového technika Slovenského vodohospodárskeho podniku, š. p. OZ Bratislava a podľa § 11 ods. 11 písm. d) zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami

vyhlasujem II. stupeň povodňovej aktivity
na vodnom toku Morava pre povodňové úseky IA, II, III
v obvodoch Senica a Malacky
v pôsobnosti Krajského úradu životného prostredia v Bratislave
dňa 2. marca 2010 od 07.00 hod.

Doc. Ing. Jozef Meďved', PhD.
minister životného prostredia SR
a predseda Ústrednej povodňovej komisie

Na vedomie: Krajský úrad životného prostredia v Bratislave
Krajský úrad životného prostredia v Trnave

Telefón +421 2 59 806 216 Fax +421-2-59 806 204 Internet www.enviro.gov.sk IČO 00678678

Reakcia na povodňové nebezpečenstvo

§ 12 zákona č. 7/2010 Z. z.

Mimoriadna situácia sa vyhlasuje, keď sily a prostriedky vyčlenené podľa povodňových plánov na vykonávanie povodňových zabezpečovacích a povodňových záchranných prác nestačia na odvrátenie bezprostredného ohrozenia životov, zdravia, majetku, kultúrneho dedičstva alebo životného prostredia povodňou.

Mimoriadnu situáciu možno vyhlásiť, keď:

1. bol vyhlásený III. stupeň povodňovej aktivity,
2. vyhlásenie mimoriadnej situácie navrhuje orgán ochrany pred povodňami (OÚ, OÚ v sídle kraja alebo MŽP SR).

Obce môžu po vyhlásení III. stupňa povodňovej aktivity z vlastného podnetu ihneď vyhlásiť mimoriadnu situáciu.

Pri vyhlásení mimoriadnej situácie sa postupuje podľa zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva.

Reakcia na povodňové nebezpečenstvo

Obec alebo orgán ochrany pred povodňami, ktorý vyhlásil alebo odvolal stupeň povodňovej aktivity, bezodkladne o tom informuje podľa povodňového plánu:

- orgány ochrany pred povodňami (OÚ, OÚ v sídle kraja a MŽP SR),
- orgány štátnej správy,
- Hasičský a záchranný zbor,
- právnické osoby a fyzické osoby – podnikateľov, ktoré sú zaradené do ochrany pred povodňami,
- SVP, š. p. a dotknutých správcov drobných vodných tokov,
- SHMÚ.

Reakcia na povodňové nebezpečenstvo

§ 15 zákona č. 7/2010 Z. z.

Hlásna povodňová služba:

1. prijíma a poskytuje informácie súvisiace s možným vznikom povodňovej situácie alebo so vznikom mimoriadnej udalosti,
2. s využitím informačného systému civilnej ochrany zabezpečí :
 - včasné varovanie obyvateľstva, vyrozumenie
 - orgánov ochrany pred povodňami,
 - orgánov štátnej správy,
 - zložiek Hasičského a záchranného zboru
 - obcí.

Varovanie obyvateľstva na povodňou ohrozenom území vykonáva podľa zákona č. 42/1994 Z. z.:

- a) varovacie a vyrozumievacie centrum civilnej ochrany
- alebo
- b) obec.

Reakcia na povodňové nebezpečenstvo

§ 16 zákona č. 7/2010 Z. z.

Hliadková služba sleduje vývoj povodňovej situácie a zisťuje údaje potrebné na výkon hlásnej povodňovej služby, varovania obyvateľstva a na riadenie a koordináciu vykonávania povodňových zabezpečovacích prác a povodňových záchranných prác.

SVP, š. p. a správcovia drobných vodných tokov po zistení I. stupňa povodňovej aktivity vysielajú hliadky na úseky vodných tokov, na ktorých predpokladá zvýšený výskyt povodňového rizika. Na základe získaných informácií môže SVP, š. p. alebo správca drobného vodného toku rozhodnúť o zriadení a vykonávaní hliadkovej služby už počas I. stupňa povodňovej aktivity.

Po vyhlásení III. stupňa povodňovej aktivity hliadkovú službu vykonávajú:

- SVP, š. p. a správcovia drobných vodných tokov,
- vlastník, správca a užívateľ stavby, objektu alebo zariadenia, ktoré je umiestnené na vodnom toku alebo v inundačnom území,
- obec.

Priebežné správy o povodňovej situácii

Podrobnosti o predkladaní priebežných správ o povodňovej situácii a súhrnných správ o priebehu povodní , ich následkoch a vykonaných opatreniach sú ustanovené vo vyhláske č. 252/2010 Z. z.

Priebežná správa o povodňovej situácii sa vyhotovuje písomne a pozostáva z textovej a tabuľkovej časti.

Textová časť priebežnej správy obsahuje:

- a) názov a sídlo predkladateľa priebežnej správy, dátum a čas, ku ktorému sa priebežná správa vzťahuje,
- b) opis aktuálnej situácie a vývoja situácie od podania predchádzajúcej priebežnej správy; pri podávaní prvej priebežnej správy od času vyhlásenia II. stupňa povodňovej aktivity,
- c) prehľad vykonaných opatrení
 - podľa povodňového plánu,
 - nad rámec povodňového plánu,
- d) opis
 - problémov a nedostatkov pri vykonávaní opatrení na ochranu pred povodňami,
 - opatrení, ktoré predkladateľ priebežnej správy prijal na odstránenie zistených problémov a nedostatkov,
- e) požiadavky vo vzťahu k riešeniu aktuálnej povodňovej situácie a návrh opatrení, na ktorých realizáciu nemá predkladateľ priebežnej správy potrebné sily, prostriedky alebo oprávnenia,
- f) informácie o úrazoch alebo haváriách.

Priebežné správy o povodňovej situácii

Obec vyhotovuje priebežnú správu o povodňovej situácii a vykonaných opatreniach počas ostatných 12 hodín (so stavom k 06.00 hodine a k 18.00 hodine) do 07.00 hodiny a do 19.00 hodiny a predkladá elektronickou poštou, faxom alebo osobne:

- a) počas III. stupňa povodňovej aktivity obvodnému úradu a obvodnému úradu životného prostredia,
- b) mimoriadnej situácie obvodnému úradu.

Súhrnná správa o priebehu povodní, ich následkoch a vykonaných opatreniach

Obec predkladá súhrnnú správu o priebehu povodní, ich následkoch a vykonaných opatreniach OÚ do 20 pracovných dní od času odvolania II. stupňa povodňovej aktivity.

Obec v súhrnnej správe uvedie celkové údaje za územie obce, vrátane údajov poskytnutých právnickými osobami a fyzickými osobami - podnikateľmi, ktorí vykonávali povodňové záchranné práce podľa povodňových plánov záchranných prác, ktoré sú súčasťou povodňového plánu záchranných prác obce.

Vykonávanie povodňových záchranných prác a výdavky na vykonávanie povodňových záchranných prác analyzuje a vyhodnocuje obec, okresný úrad, okresný úrad v sídle kraja a Ministerstvo vnútra SR.

Súhrnná správa o priebehu povodní, ich následkoch a vykonaných opatreniach

Vykonávanie povodňových záchranných prác a výdavky na vykonávanie povodňových záchranných prác analyzuje a vyhodnocuje obec, obvodný úrad, obvodný úrad v sídle kraja a Ministerstvo vnútra SR.

Tabuľka 1b

Výdavky na povodňové^{+) práce}
vykonané⁺⁺⁾
počas povodne od do

v eur

Názov subjektu ⁺⁺⁺⁾	Bežné výdavky spolu	Kapitálové výdavky	Výdavky spolu
	600	700	600 + 700
Spolu			

⁺⁾ Doplní sa slovo „zabezpečovacie“ alebo „záchranné“ v závislosti od druhu vykonaných prác podľa § 17, § 18 a § 43 zákona.

⁺⁺⁾ a) Obec uvedie názov obce,

b) správca vodohospodársky významných vodných tokov uvedie „správcami vodných tokov“.

⁺⁺⁺⁾ a) Obec uvedie v prvom riadku svoj názov a v ďalších riadkoch názvy ostatných subjektov,

b) správca vodohospodársky významných vodných tokov uvedie v prvom riadku svoj názov a v ďalších riadkoch názvy jednotlivých správcov drobných vodných tokov s názvom a identifikačným číslom predmetného vodného toku.

Povodňové škody

Povodňová škoda je škoda, ktorú spôsobila povodeň štátu, vyššiemu územnému celku, obci, právnickej osobe, fyzickej osobe – podnikateľovi alebo fyzickej osobe:

1. na majetku v ich vlastníctve, správe alebo užívaní počas III. stupňa povodňovej aktivity;
2. na stavbe na chránenom území počas II. stupňa povodňovej aktivity, ak škodu zapríčinilo zaplavenie chráneného územia v dôsledku vystúpenia hladiny podzemnej vody nad povrch terénu spôsobené dlhotrvajúcim vysokým vodným stavom vo vodnom toku.

Povodňová škoda na stavbe sa uznáva, len ak má stavba v čase výskytu povodne právoplatné kolaudačné rozhodnutie, stavebné povolenie alebo bola ohlásená stavebnému úradu podľa stavebných predpisov.

Povodňové škody

Výšku povodňovej škody vyhodnocuje vlastník, správca alebo užívateľ majetku, na ktorom vznikla povodňová škoda. Výška povodňovej škody na majetku sa odhaduje ako výdavok, ktorý sa vynaloží na uvedenie poškodeného majetku do stavu, v akom bol v čase bezprostredne pred povodňou podľa obvyklej ceny v príslušnom regióne pred výskytom povodne. Do výšky povodňovej škody sa nezahŕňajú výdavky na zveľadenie povodňou poškodeného majetku.

Povodňovú škodu na majetku vo svojom vlastníctve, správe alebo užívaní a jej výšku písomne oznámi právnická osoba, fyzická osoba - podnikateľ a fyzická osoba do 5 pracovných dní od času odvolania II. stupňa povodňovej aktivity obci, v ktorej katastrálnom území povodňová škoda vznikla.

Tabuľka 5

Evidencia písomných oznámení o vzniku a výške povodňovej škody na území obce^{*)} počas povodne od do
v eur

Poškodený		Druh majetku			Odhadnutá výška povodňovej škody spolu
		hnuteľný majetok	stavby	pozemky	
Meno alebo názov	Adresa				
Spolu					

^{*)} Názov obce.

Povodňové škody

Poškodený v oznámení o vzniku a odhadnutej výške povodňovej škody uvedie názov alebo meno, svoju adresu, právny vzťah k poškodenému majetku, odhadnutú výšku povodňovej škody a pri škode na:

- a) hnutelnej veci uvedie druh veci, rozsah jej poškodenia, a ak nejde o povodňovú škodu na bytovom zariadení alebo na súčasti vybavenia stavby, aj miesto, kde sa hnutelná vec nachádzala v čase poškodenia povodňou,
- b) stavbe uvedie druh stavby, pridelené súpisné číslo stavby, opis poškodenia, dátum vydania kolaudačného rozhodnutia, stavebného povolenia alebo ohlásenia stavebnému úradu,
- c) pozemku uvedie druh pozemku, spôsob poškodenia pozemku a výmeru poškodenej časti pozemku.

Povodňové škody

Správnosť vyhodnotenia povodňových škôd overujú verifikačné komisie, ktoré ustanovujú prednostovia obvodných úradov životného prostredia a prednostovia krajských úradov životného prostredia.

Tabuľka 7

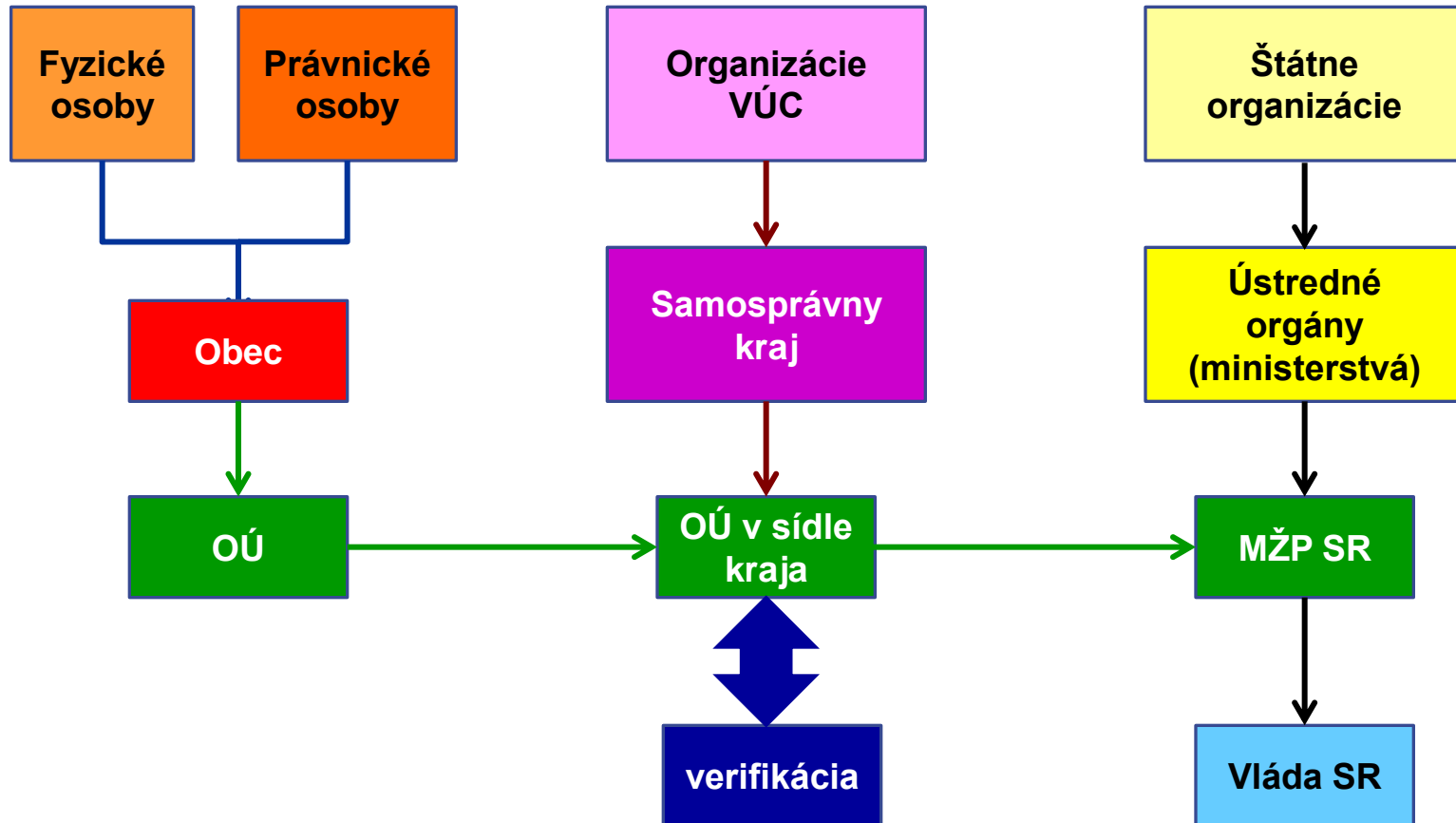
Prehľad oznámených povodňových škôd na majetku

na území obce⁺⁾ počas povodne od do
v eur

Subjekt	Škody na			Spolu
	hnuteľnom majetku	stavbách	pozemkoch	
Fyzické osoby				
Právnické osoby a fyzické osoby – podnikatelia				
Obec				
Spolu				

^{+) Názov obce.}

Povodňové škody

Povodňové škody

■ zabezpečovacie a záchranné práce ■ povodňové škody

